

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

2010/2103(INI)

30.9.2010

ARVAMUS

Esitaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Rahvusvaheline kaubanduspoliitika kliimamuutusega kaasnevate nõudmiste taustal
(2010/2103(INI))

Arvamuse koostaja(*): Jo Leinen

(*) Menetlus kaasatud komisjonide osalusel – kodukorra artikkel 50

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. toonitab, võttes arvesse WTO lepingu preambulit ja GATTi lepingu artikli XX punkte b, d ja g, et rahvusvaheline kaubandus ei tohi põhjustada loodusressursside ülekasutamist, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama WTO egiidi all kollektiivse eelistuse põhimõtet, pidades eelkõige silmas jätkusuutlikke, kliimahoidlikke ja eetilistelt vastuvõetavaid tooteid;
2. kutsub komisjoni ja WTO liikmeid üles püüdlema selle poole, et WTO teadvustaks oma koostatavas seisukohas kliimamuutuse tähendust ja mõjusid ning tagaks, et WTO eeskirjad mitte ei takistaks, vaid edendaksid üldisi jõupingutusi kliimamuutusega võitlemisel, selle leevendamisel ja sellega kohandumisel;
3. väljendab kahetsust, et WTO liikmed ei ole veel leidnud lahendust, kuidas integreerida see leping ÜRO institutsioonide süsteemi ning keskkonnakaitset (sealhulgas kliimamuutust), sotsiaalset õiglust ja kõigi inimõiguste austamist käsitlevatesse eeskirjadesse; nõuab tungivalt, et kohustused ja eesmärgid, mis on sätestatud mitmepoolsetes keskkonnalepingutes, nagu ÜRO kliimamuutuse raamkonventsioon ja muud ÜRO institutsioonide (FAO, ILO, IMO) lepingud, peavad olema kaubanduseeskirjade kitsa tõlgendamise suhtes ülimuslikud;
4. arvestades, et Marrakeshis 15. aprillil 1994. aastal WTO ministrite poolt tehtud otsusest kaubanduse ja keskkonna kohta on möödunud juba üle 15 aasta, palub komisjonil hiljemalt 2011. aasta keskel esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne, milles hinnatakse, mil määral WTO kaubanduse ja keskkonna komitee on täitnud oma nimetatud otsuses sätestatud kohustused, ning esitatakse järeldused selle kohta, mida on veel vaja teha, eelkõige seoses ülemaailmse aruteluga kliimamuutuse leevendamise ja sellega kohanemise ning WTO teemal;
5. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jääma WTO läbirääkimiste ja kahepoolsete kaubanduslepingute juures sellele kindlaks, et kaubanduse liberaliseerimine, eelkõige looduslike toormaterjalide puhul, ei ohustaks loodusvarade säästvat majandamist ning et kliimakaitse ja liikide mitmekesisuse kaitse eesmärkidest saaks lepingute lahutamatu osa; kutsub sel eesmärgil komisjoni üles nõudma WTO raames WTO kaubandus- ja keskkonnaministrite ühiskohtumist enne ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi, mis toimub 2012. aastal Johannesburgis; tuletab meelde, et ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon on foorum, mille abil tuleks jõuda rahvusvahelisele kokkuleppele kliimamuutusega toimetuleku osas;
6. rõhutab, et eelkõige on vaja kooskõla kliimakaitse ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide ning kaubandustingimuste vahel, tagamaks, et näiteks pingutused metsade hävitamisega võitlemisel oleksid tõhusad;
7. on arvamusel, et EL kui maailma suurim kaubandusblokk võib ülemaailmselt kehtestada standardeid, ja toetab selliste sertifitseerimis- ja märgistussüsteemide väljatöötamist ja

levitamist, mis arvestavad sotsiaalsete ja keskkonnakriteeriumitega; märgib rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide edukat tööd vastavate märgistuste ja sertifikaatide väljatöötamisel ja edendamisel ning pooldab selgesti nende laiemat kasutamist;

8. tunneb heameelt kliimamuutuse mõõtme lisamise üle kaubanduslepingute säästvuse mõju hindamisele; märgib siiski, et mõnel juhul, näiteks Euroopa – Vahemere piirkonna vabakaubanduslepingu puhul, on säästvuse mõju hindamine näidanud, et lepingul on kliimale negatiivne mõju, mida enne lepingu sõlmimist ei uuritud; on seisukohal, et kaubanduslepingud ei tohiks mingil juhul kahjustada mitmepoolseid keskkonnalepinguid;
9. loodab, et EL näitab eeskuju ja vähendab nn rohelise tehnoloogia ning keskkonna- ja kliimahoidlike toodete kaubanduse jaoks takistusi, nagu tollimaks ja maksud, ning edendab nn keskkonnatooteid ja -teenuseid, sealhulgas Bali tegevuskava ja Kopenhaageni Rohelise Kliima Fondi alusel;
10. nõuab rahvusvaheliselt siduva kliimakaitse lepingu sõlmimist ning toetab kindlalt eesmärki vähendada ELis aastaks 2020 CO₂ heitkoguseid 30% võrra, olenemata rahvusvahelistest läbirääkimistest, ja pikaajalist ELi eesmärki vähendada CO₂ heitkoguseid ja muid kasvuhoonegaaside heiteid vähemalt 85% võrra aastaks 2050;
11. on veendunud, et võitlus kliimamuutusega peab rajanema tööstus- ja arengumaade vahelisel solidaarsuspõhimõttel ning võimaluse korral tihedamal koostööl ÜRO, WTO ja muude Bretton Woodsi institutsioonidega; seepärast nõuab, et arengumaad, areneva majandusega suurriigid ja tööstusriigid töötaksid koos välja üldise strateegia heitkogustega kauplemise ning energeetika ja kasvuhoonegaaside heite maksustamise jaoks, et ühelt poolt ennetada ettevõtluse ümberpaigutamist (kasvuhoonegaaside heite ülekandumine) ning teisalt luua finantsvahendeid võitluseks kliimamuutuse vastu ja selle tagajärgede vähendamiseks ja nendega kohandamiseks;
12. on seisukohal, et üksikud meetmed, mis WTO kaubandusläbirääkimiste komitee 15. detsembri 1993. aasta kaubanduse ja keskkonna alase otsuse kohaselt mõjutavad kaubandusmeetmete ja keskkonnameetmete vahelist suhet ja mille eesmärk on edendada säästvat majandust (näiteks piirimaksu kohandamised ja keskkonnadumpingu vastased maksud), saavad WTO selle valdkonna praeguse pretsedendiõiguse kohaselt olla WTO eeskirjade ja suunistega kooskõlas ainult sel juhul, kui need võetakse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alla kuuluva õiguslikult siduva ülemaailmse lepingu raames, ning palub seetõttu komisjonil enne Lõuna-Aafrikas toimuvat COP 17 konverentsi esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatis, kuidas selline süsteem võimalikus Kyoto-järgses lepingus kehtestada;
13. tõdeb, et WTO eeskirjad ei ole vastuolus piirimeetmetega, mille eesmärk on neutraliseerida sellise sisemaise poliitika mõju, millega keskkonnamõju kulu lisatakse toodete hinnale, tingimusel et selline kohandamine ei ole diskrimineeriv;
14. märgib ühemõtteliselt, et piirimaksu kohandamine ei peaks toimima proteksionismi vahendina, vaid pigem heitkoguste vähendamise vahendina; on arvamusel, et EL peaks eraldama osa oma potentsiaalsest sissetulekust selleks, et täita oma ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonist tulenevad rahalised kohustused;

15. märgib, et CO₂ heitkoguseid on võimalik rahvusvahelises kaubanduses oluliselt vähendada, näiteks valides kasutatavaid transpordivahendeid tõhusus- ja keskkonnakriteeriumidest lähtuvalt; nõuab, et tekkivad transpordi- ja keskkonnakulud arvestataks tootehinna sisse (väliskulude arvessevõtmine) eelkõige seeläbi, et ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ETS) lisataks laevandus, mis moodustab 90% rahvusvahelises kaubanduses kasutatavast transpordist;
16. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha kõik endast olenev, et saavutada Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni raames õiguslikult siduv leping meretranspordi heitkoguste vähendamise kohta;
17. on vastu fossiilkütuste subsideerimisele ning nõuab suuremat toetust keskkonnahoidlike taastuvate energiaallikate ning teadusuuringute ja arendustegevuse edendamisele decentraliseeritud energiaallikate valdkonnas, eelkõige arengumaades; tuletab sellega seoses meelde G20 kokkulepet kaotada fossiilkütuste toetused ning nõuab, et komisjon teeks asjaomase Euroopa strateegia kohta ettepanekud koos selle rakendamise täpse ajakava ja vajaduse korral hüvitusmehhanismidega;
18. toetab taastuvenergia edendamise kiirendamist ja seda, et liikmesriikide valitsused viivad ellu järjekindlat poliitikat ning kehtestavad siduva õigusraamistiku, mis võimaldab pikaajalises perspektiivis vastu võtta järkjärgulise toetuskava, mis aitab kaasa turu avamisele ning kriisi ja ettevõtete ebakindluse ajal väga vajalike miinimuminfrastruktuuride loomisele;
19. toetab seda, et biokütuste ja biomassi tootmise jaoks töötatakse välja tõepärased ja siduvad säästlikkuse kriteeriumid ja standardid, milles arvestatakse kasvuhoonegaaside ja väikeste osakeste õhkupaiskumist, mis on tingitud maakasutuse kaudsest muutusest ja kogu tootmistsüklist; toonitab, et elanikkonna toiduga kindlustamise tagamine peab olema tähtsam kui biokütuste tootmine ning et maakasutuspoliitika ja -tavade säästlikkuse suhtes tuleb kiiresti välja töötada üldisem lähenemisviis.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	28.9.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 49 -: 2 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	János Áder, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Martin Callanan, Chris Davies, Bairbre de Brún, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Nick Griffin, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Christofer Fjellner, Matthias Groote, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Bill Newton Dunn, Kathleen Van Brempt
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Kay Swinburne